Landschapsbeheer Groningen

Quickscan RWZI Garmerwolde

Verantwoording

Titel	:	Quickscan RWZI Garmerwolde
Projectnummer	:	P25126
Versie	:	Definitief
Datum	:	1 juni 2026

Auteur(s)	:	[redacted], adviseur
E-mail adres		[redacted]
Gecontroleerd door	:	[redacted], projectleider

Contact	:	Landschapsbeheer Groningen Roderwolderdijk 60 9744 TH Groningen [redacted]

Zorg voor het landschap

Landschapsbeheer Groningen maakt zich sterk voor behoud en duurzame ontwikkeling van het streekeigen cultuurlandschap van Groningen. We zetten ons in voor haar schoonheid, voor de grote variëteit aan planten en dieren en voor de rijke cultuurhistorie. We hebben geen eigen terreinen en werken dus altijd samen. Wij verbinden ons bij voorkeur structureel met onze partners, (maatschappelijke) organisaties en vrijwilligers.

We ondersteunen (lokale) initiatieven, ontwikkelen en realiseren een breed scala aan projecten en voeren onderhoudswerkzaamheden uit. Met plannen, projecten en programma's versterken we de kwaliteit van ons waardevolle landschap en agenderen ontwikkelingen die het landschap bedreigen.

We delen onze passie, kennis en ervaring zodat het gevarieerde en unieke landschap van de provincie Groningen voor iedereen toegankelijk is en blijft. Met onze uitvoeringsdienst borgen wij de benodigde praktijkkennis en ervaring en verbinden wij betrokkenen en vrijwilligers aan het landschap van Groningen.

Ons uitgangspunt is een aantrekkelijk landschap met een eigen karakter en identiteit waar de bewoners zich thuis voelen.

Inhoud

1 Inleiding 5
2 Soortbescherming 5
2.1 Flora 5
2.2 Vogels 6
2.3 Vleermuizen 7
2.4 Overige zoogdieren 7
2.5 Reptielen, ongewervelden en vissen 7
2.6 Amfibieën 8
3 Gebiedsbescherming 8
3.1 Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland 8
3.2 Houtopstanden 8
4 Samenvatting en conclusie 9
5 Bijlage 10

1 Inleiding

Op het terrein van Rioolwaterzuiveringsinstallatie Garmerwolde van Waterschap Noorderzijlvest is het voornemen om vijf bomen te verwijderen (Figuur 1), om schade aan het effluent gemaal te voorkomen. Bij schade aan dit gemaal kan het volledige zuiveringsproces stil komen te liggen. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid in het kader van natuurwetgeving.

Figuur 1 Werklocatie en de vijf te kappen bomen.

De werklocatie ofwel het plangebied ligt in een open agrarisch landschap. In de wijdere omtrek zijn er locaties met opgaande beplanting in de vorm van geïsoleerde bosjes en erfbeplanting. De locatie zelf is een waterzuiveringsinstallatie met overwegend gazon, grenzend aan het Eemskanaal en enkele bosschages rondom de installatie.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen van de aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna of de potentie daarvoor. Op basis daarvan wordt bepaald of er (mogelijk) negatieve effecten van de voorgenomen plannen op deze beschermde soorten zijn en wat de vervolgstappen zijn. Daarnaast wordt bepaald welke mogelijk effecten er zijn op wettelijk beschermde natuurgebieden en houtopstanden.

Het toetsen van de werkzaamheden aan de wetgeving met betrekking tot soortbescherming is uitgevoerd op basis van bestaande literatuurgegevens. In aanvulling daarop heeft op 12 maart 2026 een veldbezoek plaatsgevonden om actuele gegevens te verzamelen. De bestaande gegevens zijn afkomstig uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en de NDFF Verspreidingsatlas. Deze data zijn geraadpleegd op 10 maart 2026 en beslaan de voorgaande 5 jaar.

2 Soortbescherming

2.1 Flora

Het plangebied bestaat uit vijf zwarte populieren, met daaronder een zeer kort gemaaide vegetatie van grassen en madeliefjes. Volgens de geraadpleegde verspreidingsgegevens komt alleen knolspirea in de omgeving voor. Het betreft hier echter een niet een van oorsprong wilde plant. Het plangebied zelf vormt geen geschikte biotoop voor deze beschermde plantensoort. Andere beschermde plantensoorten hebben vaak een zeer specifieke groeiplaats, waaraan het plangebied niet voldoet.

Conclusie: Wettelijk beschermde plantensoorten komen niet in het plangebied voor en worden ook niet verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een vergunning is niet noodzakelijk.

2.2 Vogels

In de Wet natuurbescherming, tegenwoordig Omgevingswet, zijn alle vogels beschermd tijdens het broedseizoen. Hierin wordt wel onderscheid gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten, vogels met een beschermde functionele leefomgeving en overige (broed)vogels.

Vanuit de verspreidingsgegevens zijn er veel soorten die in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen (zie bijlage), maar recente gegevens van het plangebied zelf van de afgelopen 3 jaar zijn niet beschikbaar. Tijdens het veldbezoek zijn er kokmeeuwen en zwarte kraaien waargenomen.

Figuur 2 Aanwezigheid van nest in noordwestelijke boom.

De bomen bevatten geen holtes waar holenbroeders gebruik van zouden kunnen maken. Wel zit er in de meest noordwestelijke boom een nest (Figuur 2). Het lijkt hier om een beginnend kraaiennest te gaan. Nesten van zwarte kraaien zijn niet jaarrond beschermd, maar staan wel op de lijst met nesten die extra onderzoek vragen. In de omgeving zijn veel andere geschikte nestbomen aanwezig waardoor er hier geen zwaarwegende reden zijn om de nesten als jaarrond beschermd aan te merken. Andere soorten met jaarrond beschermde nesten worden in het plangebied niet verwacht.

Voor overige vogelsoorten die mogelijk in de bomen tot broeden kunnen komen, geldt dat de nesten buiten het broedseizoen niet beschermd zijn. Om verstoring te voorkomen en de Zorgplicht uit de wet na te komen, wordt geadviseerd om kap buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien dat niet mogelijk is, zal direct voorafgaand aan de werkzaamheden nogmaals gecontroleerd moeten worden dat er geen andere vogels actief aan het nestelen zijn..

Conclusie: Voor het verwijderen van deze bomen is het aanvragen van een vergunning voor zwarte kraai niet noodzakelijk. De zorgplicht moet in acht worden genomen voor overige vogels.

2.3 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens komen er 8 soorten vleermuizen voor in de omgeving van de werklocatie. Dit zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis.

De vijf bommen op de werklocatie hebben geen holtes. Een van de bomen heeft wel een rottingsvlak, maar nog zonder holte (Figuur 3). Het is daarom uit te sluiten dat hier verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Door de geïsoleerde ligging van deze bomen, is het uit te sluiten dat deze bomen onderdeel uit maken van een essentieel leefgebied (vliegroute of foerageergebied) van vleermuizen.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een vergunning is niet noodzakelijk.

Figuur 3 Rottingsvlak van de meest noordwestelijke boom. Dit betreft geen holte.

2.4 Overige zoogdieren

De strikter beschermde terrestrische zoogdieren beschermd onder de Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal) die volgens de verspreidingsgegevens rondom het werkgebied voor kunnen komen, zijn de otter en de wolf. Het voorkomen van (voortplantings- en rustplaatsen van) deze zoogdieren in het werkgebied valt op basis van habitateigenschappen uit te sluiten.

Terrestrische zoogdieren beschermd onder het beschermingsregime Andere soorten (art. 11.54 Bal) zijn voor een deel vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer. De soorten die hier onder vallen en volgens de verspreidingsgegevens in dit gebied voor kunnen komen zijn: aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, huisspitsmuis, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat. Naast de genoemde vrijstelling zijn er binnen het plangebied geen indicaties dat deze soorten hier ook aanwezig (kunnen) zijn.

Terrestrische zoogdieren beschermd onder het beschermingsregime Andere soorten (art. 11.54 Bal) zonder vrijstelling die volgens de verspreidingsgegevens voor kunnen komen in dit gebied zijn: damhert, das, haas, hermelijn, steenmarter en waterspitsmuis. Op basis van habitatkenmerken en afwezigheid van sporen van de dieren en hun rust- of verblijfsplaatsen is de kans op aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied afwezig of minimaal. Voor damhert, das en waterspitsmuis is het terrein ongeschikt. Haas, hermelijn en steenmarter maken hooguit sporadisch gebruik van het plangebied op doortocht naar geschikte leefgebieden.. Hierdoor zijn mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze soorten afwezig.

Conclusie: Negatieve effecten op zoogdieren worden niet verwacht op grond van het ontbreken va geschikt leefgebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een vergunning is niet noodzakelijk.

2.5 Reptielen, ongewervelden en vissen

Op basis van verspreidingsgegevens en habitateigenschappen kan de aanwezigheid van reptielen en vissen binnen het plangebied uitgesloten worden. Volgens de verspreidingsgegevens kan de grote weerschijnvlinder in de omgeving voorkomen. Op basis van habitatkenmerken is deze soort uit te sluiten.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een vergunning is niet noodzakelijk.

2.6 Amfibieën

Amfibieën beschermd onder de habitatrichtlijn (art 11.46 Bal) die volgens de verspreidingsgegevens rondom het werkgebied voor kunnen komen, zijn heikikker en poelkikker. Op basis van habitatkenmerken is de aanwezigheid van deze soorten in het plangebied uit te sluiten.

Amfibieën beschermd onder het beschermingsregime Andere soorten (art. 11.54 Bal) zijn allen vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast is de directe werklocatie geen geschikte rust- of voortplantingslocatie voor deze soorten. Het betreft bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een vergunning is niet noodzakelijk.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Op 13.3 km afstand ten zuidwesten van de werklocatie ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, namelijk de Drentse Aa. Op 3.2 km ten zuidoosten van werklocatie ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied.

De aard van de voorgenomen werkzaamheden maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied en de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot het Natura-2000 gebied en NNN-gebieden, is er geen sprake van mogelijke negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied of de NNN-gebieden. Hierbij gaat het om zowel rechtstreekse als indirecte invloeden.

Conclusie: de voorgenomen werkzaamheden hebben geen invloed op Natura 2000 of NNN-gebieden.

3.2 Houtopstanden

Omdat het plangebied buiten de bebouwde kom ligt gelden de provinciale regels met betrekking tot kap. Buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van meld- en/of herplantplicht. Dit speelt wanneer er gekapt wordt in een houtareaal van meer dan 10 are (1000 m2) of in een bomenrij van minimaal 20 bomen. Dat is bij deze voorgenomen werkzaamheden niet het geval.

Conclusie: In het kader van de bescherming van houtopstanden geldt voor de voorgenomen werkzaamheden naar verwachting geen vergunning-, meld- of herplantplicht op basis van de provinciale regelgeving. Gezien de lokale toetsing en de terughoudende benadering van de gemeente Groningen ten aanzien van het kappen van bomen en beplanting, adviseren wij echter om vooraf afstemming te zoeken met de gemeente en een kapvergunning aan te vragen. Hiermee wordt het risico op vertraging of aanvullende voorwaarden tijdens de uitvoering beperkt.

4 Samenvatting en conclusie

Op basis van verspreidingsgegevens en habitatkenmerken zijn alle planten, vleermuizen, terrestrische zoogdieren, amfibieën, reptielen, ongewervelden en vissen uit te sluiten op de werklocatie. Zowel voor amfibieën als zoogdieren zijn er soorten die daarnaast ook vrijstelling hebben in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Door het uitsluiten van deze soorten, is er ook geen negatief effect van de voorgenomen werkzaamheden. Voor al deze soorten geldt daarom geen noodzaak voor vervolgonderzoek, noch het aanvragen van een vergunning voor flora- en fauna-activiteiten.

In het kader van gebiedsbescherming is er geen noodzaak om een vergunning aan te vragen.

5 Bijlage

Lijst met waargenomen vogelsoorten volgens de NDFF. Deze gegevens zijn opgevraagd op 10 maart 2026 en beslaan de voorgaande 5 jaar.

Aalscholver
Blauwe reiger
Boerenzwaluw
Buizerd
Ekster
Fazant
Fitis
Geelgors
Gele kwikstaart
Grasmus
Groene specht
Groenling
Grote gele kwikstaart
Havik
Holenduif
Houtduif
Huismus
Kievit
Kleine plevier
Kneu
Koolmees
Krakeend
Kuifeend
Kwartel
Meerkoet
Merel
Ooievaar
Pimpelmees
Putter
Rietgors
Rietzanger
Ringmus
Scholekster
Sperwer
Spotvogel
Spreeuw
Tapuit
Tjiftjaf
Torenvalk
Veldleeuwerik
Vink
Wilde eend
Winterkoning
Witte kwikstaart
Zanglijster
Zwarte kraai
Zwartkop